

ח) פתח חד ואמר, אשרי תבחר ותקרב ישכון חצריך וגו'. בקדמיתא חצריך, לבתר ביתך, ולבתר היכלך. דא פנימאה מן דא, ודא לעילא מן דא. ישכון חצריך בקדמיתא, כמא דאתאמר והיה הנשאר בציון והנותר בירושלם קדוש יאמר לו. נשבעה בטוב ביתך, לבתר, כמא דאתאמר בחכמה יבנה בית. החכמה יבנה בית, לא פתיב. דאי פתיב הכי, הוה משמע דחכמה בית אקרי. אלא פתיב בחכמה יבנה בית, הינו דכתיב ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן וגו'. קדוש היכלך, לבתר דא, הוא שלימו דכלא. דהכי תנינן, מהו היכל. פלומר ה"י פ"ל, האי ויהאיי. וכלא אשתלים פחדא. רישא דקרא מה מוכח. דכתיב אשרי תבחר ותקרב ישכון חצריך. האי מאן דאקריב בריה קרבנא קמי קדשא בריך הוא, רעוא דקדשא בריך הוא בההוא קרבנא. ואתרעי ביה וקריב ליה. ושוי מדוריה בתרין אדרין. ואחיד להאיי ולהאיי דאנון תרין אתקשרו פחדא. דכתיב ישכון חצריך. חצריך ודאי תרי. בגיני כך, חסידי קדמאי סבאן דהכא, כד מקרבין בניהו לקרבנא דא, פתחי ואמרי אשרי תבחר ותקרב ישכון חצריך. אנון דקימי עליהו אמרי, נשבעה בטוב ביתך קדוש היכלך. לבתר מברך, אשר קדשנו במצותיו וצונו להכניסו בבריתו של אברהם אבינו. ואנון דקימי עליהו אמרי, כשם שהכנסתו לברית וכו'. ותנינן, בקדמיתא לבעי בר נש רחמין עליה, ולבתר על אחרא, דכתיב וכפר בעדו, בקדמיתא. ולבתר, ובעד כל קהל ישראל. ואנון אורחא דא נקיטין, והכי שפיר וחזי לקמן. אמר רבי אבא, ודאי כך הוא, ויאות מלה. ומאן דלא אמר הכי, אפיק גרמיה מעשר חפות דזמין קדשא בריך הוא למעבד לצדיקיא בעלמא דאתי. וכלהו מתקשרן בהאיי. ובגיני כך עשרא מלי דמהימנותא אית בהאיי קרא, אשרי תבחר ותקרב וגו'. וכל מלה ומלה, חד חפה אתעביד מנה. זכאה חולקיכו בעלמא דין ובעלמא דאתי. דהא אוריתא מתקשרא בלביכו, כאלו קימיתו בגופיכו בטורא דסיני בשעתא דאתיהיבת אוריתא לישראל:

ט) פתח אדך ואמר, מזבח אדמה תעשה לי, וזבחת עליו את עולותיך ואת שלמיך וגו'. תאנא, כל מאן דקריב בריה לקרבנא דא, כאלו אקריב כל קרבנין דעלמא לקמיה דקדשא בריך הוא. וכאלו בני מדבחא שלימתא קמיה. בגיני כך, בעי לסדרא מדבחא במאנא חד מליא ארעא, למגזר עליה האי קימא קדישא. ואתחשיב קמי קדשא בריך הוא כאלו אדבח עליה עלון וקרבנין עאנא ותורי. וניחא ליה יתיר מפלהו, דכתיב וזבחת עליו את עולותיך ואת שלמיך וגו'. בכל המקום אשר אזכיר את שמי. מהו אזכיר את שמי. דא מילה דכתיב בה, סוד י"י ליריאיו ובריתו להודיעם. האי מזבח אדמה ודאי כמא דאמינא. בתריה מה פתיב, ואם מזבח אבנים תעשה לי. רמז לגיורא כד אתגיר, דאיהו מעם קשי קדל וקשי לבא. האי אקרי מזבח אבנים. לא תבנה אתהן גזית. מאי הוא. דבעי לאעלא ליה בפלחנא דקדשא בריך הוא. ולא יגזר יתיה עד דינשי פלחנא אחרא דעבד עד הכא, ויעדי מניה ההוא קשיו דלבא. ואי אתגזר ולא אעדי מניה ההוא קשיו דלבא למיעל בפלחנא קדישא דקדשא בריך הוא, הרי הוא פהאיי פסילא דאבנא דגזרי ליה מהאיי גסא ומהאיי גסא ואשתאר אבנא כדבקדמיתא. בגין כך, לא תבנה אתהן גזית. דאי אשתאר בקשיותיה, כי חרבך הנפת עליה ותחללה. פלומר ההוא גזירו דאתגזר, לא מהנא ליה. בגיני כך זכאה חולקיה דמאן דאקריב האי קרבנא פחדותא ברעוא קמי קדשא בריך הוא. ובעי למחדי בהאיי חולקא כל ההוא יומא. דכתיב וישמחו כל חוסי בך לעולם ירננו ותסד עלימו, ויעלצו בך אוהבי שמך: